töös. NMKÜ klubides korraldatud üldarendavate ürituste kõrval nii vaimsel kui ka kehalisel alal viljeldi kavakindlalt ja ulatuslikult ka kutselist edasiharimist. Korraldati jõumasinajuhtide, tehnilisi ja muid kursusi, kusjuures NMKÜ Tallinna osakonnal töötas autokool ja tööstusõpilaste kool. Kristlike Noorte Naiste Ühingute Liidu töö oli suunatud oma liikmeskonna ja selle kaudu ka ühiskonna usulise, sotsiaalse ja rahvusliku meelsuse kasvatamisele ning haridusliku tasapinna tõstmisele.

Nii NMKÜ kui ka KNNÜ, aga osalt ka ÜENÜ tegevus oli suunatud suurel määral tööstuskeskustesse ja linnadesse. Töövõtjaskonna vaba aja veetmise ja kultuuriliste tarvete rahuldamise alal tegutses Töövõtjate Kutseühingute Liit, kuhu koondunud kutseühingud harrastasid laulu, muusikat, rahvatantsu, võimlemist, malet jne., korraldati loenguid, kursusi, võistlusi, huvimatku kodu- ja välismaale jne. Töövõtjaskonna asutiste tegelaste ettevalmistuse alal tegutses Tööliskoda. Vene Hariduse ja Heategevate Seltside Liit arendas vabaharidustööd vene vähemusrahvuse hulgas.

Seltskondlike keskuste kõrval süvenes kutsealaliste omavalitsuste osatähtsus vabaharidustöös. Eriti suure osatähtsuse on sel alal omandanud ühelt poolt Põllutöökoda ja teiselt poolt Kodumajanduskoda. Neist esimese õlgadel lasus põllumajandusalalise kutselise edasiharimise ulatuslik ülesanne, kuna Kodumajanduskoda viljeles kodundusliku kutse ja kodukultuurialalist edasiharimist: linnades Eesti Naisliidu ja maal Eesti Maanaiste Keskseltsi kaudu. Kummagi koja tegevus arenes tõusu suunas ja oli edukas.

Nii seltskondlikud kui ka omavalitsuslikud vabaharidustöö keskused tegutsesid riikliku toetuse abil, mis võimaldas neil pidada ametis kutselisi tööjõude. Nende viimaste vahele sõbralike sidemete loomiseks, teadmiste täiendamiseks ja sihtide selgitamiseks korraldas nende huviorganisatsioon Eesti Vabakutseliste Kultuurtegelaste Ühing 27., 28. ja 29. juunil 1939. a. Jänedal kutseliste vabaharidustegelaste III suvepäeva, kus vabaharidustegelaste ühise perena kokku tulid ühelt poolt seltskondlike keskuste tööjõud, teiselt poolt kodade konsulendid, kes tegutsevad kutselise vabahariduse alal, mis tähistas ka viimase ala arvamist vabaharidustöö hulka.

5. Raamatukogundus. Avaliku raamatukogunduse alal toimus raamatukogude võrgu revisjon, mil võidi konstateerida, et võrk oma 738 iseseisva kogu ja 170 osakonnaga ühtub 89% ulatuses avalike algkoolide võrguga ning vastab kättesaadavuse seisukohalt üldiselt nõuetele (üleriigiline keskmine ringkonnaraadius 4,2 km), kusjuures 122 juhul algatati võrgu täiendamise küsimus uute kogudega või nende osa-

Eesti kroonika 1939, lk. 72